

Yayının Adı
Dergi Bilkent

Sayı 33
ISSN 1305-5178
Haziran 2020

Yayının Türü
Yaygın süreli yayın

Yayın Şekli
6 aylık - Türkçe, İngilizce

Yayın Sahibi
Bilkent Üniversitesi adına
Prof. Dr. Abdurrahman Kürşat Aydoğan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Prof. Dr. Behzat Orhan Aytür

Editör
Dr. Öğr. Üyesi Örsan Örgü

Yayın Yönetmenleri
Levent Başara
Burak Tokcan

Kapak
Maria Brzozowska

Yayın İdare Adresi
Bilkent Üniversitesi
06800 Bilkent/Ankara
Telefon: (312) 290 24 26
Faks: (312) 266 41 91
E-posta: dergi@bilkent.edu.tr
İnternet: www.bilkent.edu.tr
Yayıncı Sertifika No.: 27028

Tasarım ve Baskı
Meteksan Matbaacılık A.Ş.
Beytepe Köyü Yolu No.: 3
06800 Bilkent/Ankara
Telefon: (312) 266 44 10 pbx
Faks: (312) 266 41 50
E-posta: info@meteksan.com.tr
İnternet: www.meteksan.com.tr
Sertifika No.: 46519

Bilkent Üniversitesi İletişim Ofisi tarafından
hazırlanan Dergi Bilkent, üniversitenin veri
tabanındaki mezunlara ücretsiz gönderilir.

içindekiler

2 üniversiteden haberler

8 portre
Fen Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Tayfun Özçelik

14 bir başarı öyküsü
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Mezunlu
Demirhan Şener

18 tiyatro
Tiyatro Bölümü Mezunları
Alper Çankaya, Faysal Can Dakni ve Naz Gökten

22 gezi
Makine Mühendisliği Bölümü Mezunlu
Anıl Ünlü

26 bilkent'ten sonra

28 mezunlardan haberler

36 sınıf haberleri

38 bilkent senfoni'den haberler

Covid-19'a Karşı İlaç Araştırmaları

Dr. Öğr. Üyesi Urartu Şeker (Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü - UNAM), yeni tip koronavirüsün (Covid-19) insan hücrelerine tutunmasını engelleyecek proteinler geliştirmeye yönelik bir proje üzerinde çalışıyor. Bu proteinleri virüsün hücre yüzeyine tutunmasını sağlayan proteini bloke etmek için kullanmayı planladıklarını vurgulayan Dr. Şeker, Ankara Üniversitesi'yle birlikte yürütülen bu çalışma sonucunda hastalarda virüs parçacıklarının yayılmasının önüne geçecek bir ilaç üretmeyi hedeflediklerini belirtiyor.

Hukuk Fakültesi'nden Uluslararası Adım

Hukuk Fakültesi, Avrupa Hukuk Fakülteleri Birliği'nin (ELFA) tam üyeliğine kabul edildi. 1995'te Belçika'da kurulan ELFA, 49 ülkeden 150'yi aşkın üye fakülteyle Avrupa'daki hukuk eğitiminde akademik işbirliğinin artırılması için çalışıyor.

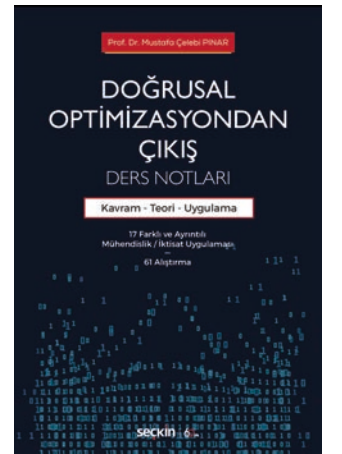
Thomas Zimmermann UISPP Üyesi

Doç. Dr. Thomas Zimmermann (Arkeoloji Bölümü), İsviçre'deki Uluslararası Tarih Öncesi ve Protohistorya Bilimleri Birliği (UISPP) tarafından Avrupa Metal Çağları Bilim Komisyonu üyeliğine seçildi. Kurulduğu 1931'den bu yana farklı ülkelerin tarih öncesi ve protohistorya çalışmalarına disiplinlerarası proje ve etkinliklerle destek veren UISPP, Akdeniz prehistoryasının araştırma sınırlarını kıta Avrupa'sının ötesine taşımayı da hedefliyor.

Doğrusal Optimizasyon Üzerine

Endüstri Mühendisliği Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Mustafa Ç. Pınar'ın "Doğrusal Optimizasyondan Çıkış: Ders Notları" başlıklı kitabı Seçkin Yayıncılık'tan çıktı. Dr. Pınar'ın doğrusal programlama konusunu kavram, kuram ve uygulamaya yönelik açılardan yansıttığı bu kitap, lisans ve lisansüstü öğrencilerinin yanı sıra araştırmacılara ve endüstri profesyonellerine de referans niteliği taşıyor.

Öğretim Üyelerimize Ödül

Dr. Öğr. Üyesi Ercüment Çiçek (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Onur Çizmecioğlu (Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Berk Esen (Uluslararası İlişkiler Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Nazım Keven (Felsefe Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Banu Demir Pakel (İktisat Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Burak Ülgüt (Kimya Bölümü) ve Dr. Öğr. Üyesi Kemal Yıldız (İktisat Bölümü), Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanları Programı (BAGEP) Ödülü'nü kazandılar. 2013'ten bu yana Bilim Akademisi tarafından düzenlenen bu ödül, 40 yaşın altındaki araştırmacıların bilimsel çalışmalarını desteklemek amacıyla veriliyor.

Ercüment Çiçek

Onur Çizmecioğlu

Berk Esen

Nazım Keven

Banu Demir Pakel

Burak Ülgüt

Kemal Yıldız

Birinci Oldular

Orta Doğu Araştırmaları Merkezi (ORSAM) tarafından düzenlenen görsel içerik yarışmasında birincilik ödülünü öğrencilerimiz kazandılar. Gülce Elif Atabey (Uluslararası İlişkiler Bölümü), Şükrü Emre Ertop (İletişim ve Tasarım Bölümü) ve Sena Beril Toprak (İletişim ve Tasarım Bölümü), radikalleşme ve şiddet içeren aşırı cılıkla mücadele konulu bu yarışma için ürettikleri video ve posterle ilk sırayı aldılar.

TÜBA-GEBİP Ödülü

Dr. Öğr. Üyesi Onur Tokel (Fizik Bölümü) ve Dr. Öğr. Üyesi Burak Ülgüt (Kimya Bölümü), Türkiye Bilimler Akademisi Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanlarını Ödüllendirme Programı (TÜBA-GEBİP) 2019 yılı ödülüne değer görüldü. TÜBA, 2001'den beri yürüttüğü bu program çerçevesinde, mühendislik bilimleri, doğa bilimleri, sosyal bilimler ve sağlık bilimleri alanlarında çalışmalar yapan 400'ün üzerinde araştırmacıya fon ve bilimsel danışmanlık desteği sağladı.

Onur Tokel

Burak Ülgüt

Öğrencilerimizden Güzel Bir Haber

Selahaddin Topselvi

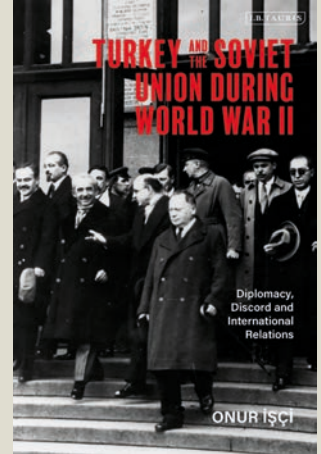
Göksu Erkoç

Gökberk Tezer

İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü öğrencileri Göksu Erkoç, Gökberk Tezer ve Selahaddin Topselvi, ulusal ve uluslararası yarışmalardan ödülle döndüler. Erkoç ve Tezer, lisans ve lisansüstü öğrencilerine yönelik Zeki Yurtbay Tasarım Yarışması'nda seramik yüzey tasarımı projeleriyle birinci oldular. Tezer ve Topselvi ise IALD Uluslararası Aydınlatma Tasarımı Yarışması'nda ödül alarak ABD ve Norveç'te eğitim konferanslarına katılmaya hak kazandılar.

Onur İşçi'den İki Kitap

Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden Dr. Öğr. Üyesi Onur İşçi'nin kaleme aldığı iki kitap okurla buluştu. Dr. İşçi'nin Rus, Türk, Alman, İngiliz ve Amerikan arşiv belgelerinden yola çıkarak 1936-1947 yılları arasında Türk dış politikasındaki Sovyet faktörünü incelediği "Turkey and the Soviet Union During World War II" adlı eseri, İngiliz yayınevi I.B. Tauris tarafından yayımlandı. Rusya Çalışmaları Merkezi Direktörü Dr. İşçi'nin ortak yazarlı eseri "Rusya İmparatorluğu'nun Çöküşü (1881-1917)" ise ülkemizde Kronik Kitap etiketiyle raflara girdi.

Başkentte Sanat Var

Grafik Tasarımı Bölümü öğretim elemanlarından Ekin Kılıç Ezer'in kişisel sergisi "Varım", 23 Ocak - 16 Şubat tarihleri arasında CerModern'deydi. Ezer'in duvar resimleri, taş baskılar ve videolar aracılığıyla çağdaş kültürü yorumladığı bu sergi, 2019'da açtığı "Bazen" sergisinin devamı niteliğindedir.

Hocamıza Prestijli Burs

Dr. Öğr. Üyesi Halil İ. Okur (Kimya Bölümü), biyolojik yüzeylerde meydana gelen kimyasal süreçleri açıklamaya yönelik projesiyle Avrupa Komisyonu'nun Marie Skłodowska-Curie bireysel araştırma bursunu kazandı. Dr. Okur, bu projede biyolojik yüzeylerde sıklıkla başvurulmuş boya moleküllerinin sonradan eklenerek ölçülmesi yöntemi yerine, biyoyüzeylerin temel yapı taşlarından olan su moleküllerini kullanılması içeren bir yaklaşım geliştirecek.

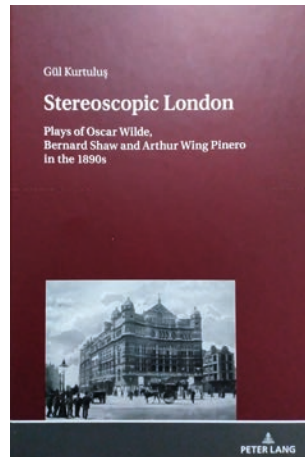

EMBO'dan Araştırma Desteği

Dr. Öğr. Üyesi Bahar Değirmenci Uzun (Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü), obezitede primer silya ve bağırsak kök hücre nişinin rolü konulu çalışmalarıyla Avrupa Moleküler Biyoloji Örgütü'nden (EMBO) kurulum desteği aldı. EMBO, yaşam bilimleri çalışmaları yapan araştırmacılara kendi araştırma gruplarını kurmaları amacıyla sağladığı bu fonu 2006'dan beri veriyor. Dr. Uzun, bu çerçevede EMBO'nun genç araştırmacılar ağına da katılarak çeşitli kariyer gelişim programlarına dâhil olabilecek.

Tiyatro ve Toplum

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden Dr. Gül Kurtuluş'un "Stereoscopic London: Plays of Oscar Wilde, Bernard Shaw and Arthur Wing Pinero in the 1890s" adlı kitabı İsviçre merkezli yayınevi Peter Lang tarafından yayımlandı. Kitabında İngiliz yazarlar Wilde, Shaw ve Pinero'nun 19. yüzyıl sonlarında kaleme aldığı oyunları inceleyen Dr. Kurtuluş, Londra'da sahneye konan bu eserlerin toplumsal yaşamla bağlantılarını araştırıyor.

Ercüment Çiçek'e SFARI Fonu

Dr. Öğr. Üyesi Ercüment Çiçek (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü), ABD merkezli Simons Vakfı Otizm Araştırma İnisiyatifi (SFARI) tarafından araştırma desteğiyle ödüllendirildi. "Eş Zamanlı Nöropsikiyatrik Bozukluklarda Çoklu Görev Öğrenimiyle Otizm Gen Keşfini Hızlandırmak" başlıklı projesiyle ödül kazanan Dr. Çiçek, ilgili fonu araştırma grubuyla birlikte yeni otizm risk genlerini keşfetmek için derin öğrenme algoritmaları geliştirmek amacıyla kullanacak.

Genç Bir Çevirmen

İngilizce, Fransızca Mütercim ve Tercümanlık Bölümü son sınıf öğrencilerinden Yiğit Abbas Yılmaz, T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı'nca düzenlenen Genç Çevirmenler Yarışması'ndan ödülle döndü. Fransızca dalında birinci olan Yılmaz, Avrupa Birliği'nin Brüksel'deki çeviri birimlerini kapsayan bir ziyaretle ödüllendirildi. Bu ödülle birlikte 2010'dan beri düzenlenen yarışmada dereceye giren Bilkentli öğrenci sayısı 13'e ulaştı.

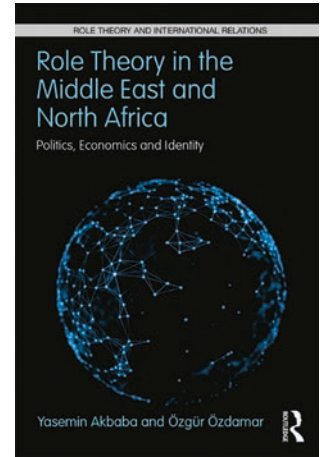

Ece Göztepe DTJV Yönetiminde

Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ece Göztepe, Alman-Türk Hukukçular Derneği'nin (DTJV) yönetim kurulu üyeliğine seçildi. Dr. Göztepe, 1986'da Almanya'da kurulan DTJV'nin tarihinde Türkiye'de görev yaparken seçilen ilk yönetim kurulu üyesi oldu.

Orta Doğu ve Kuzey Afrika'ya Politik Bakış

Uluslararası İlişkiler Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Özgür Özdamar'ın "Role Theory in the Middle East and North Africa: Politics, Economics and Identity" başlıklı kitabı raflardaki yerini aldı. Orta Doğu ve Kuzey Afrika'daki siyasi gelişmeleri ve bölgesel dönüşümü Mısır, İran, Suudi Arabistan ve Türkiye'nin dış politikaları üzerinden inceleyen bu ortak yazarlı eser, İngiliz yayınevi Routledge tarafından yayımlandı.

Kanser Araştırmalarına Devam Ediyor

Dr. Öğr. Üyesi Onur Çizmecioğlu (Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü), kanser tedavisine ilişkin bilimsel çalışmalarıyla Newton ileri araştırmalar desteğini almaya hak kazandı. Dr. Çizmecioğlu, doğa bilimleri üzerinde çalışan akademisyenlere İngiltere merkezli Royal Society'nin verdiği bu fon çerçevesinde, Queen Mary University of London'la ortak araştırmalar yürütecek. Birçok kanser türünde etkili olduğu düşünülen hücre zarındaki PI3-kinazları ve diğer tetikleyici enzimleri tanımlamaya yönelik olan bu araştırmalar, kanseri yok edebilecek ilaçların tasarlanması ve mevcut ilaçların yan etkilerinin azaltılarak terapi özelliklerinin artırılmasını hedefliyor.

Hocalarımızın Başarısı

Doç. Dr. Tolga Çukur (Elektrik - Elektronik Mühendisliği Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Ali Javili (Makine Mühendisliği Bölümü), Dr. Öğr. Üyesi Cem Tekin (Elektrik - Elektronik Mühendisliği Bölümü) ve Dr. Öğr. Üyesi Onur Tokel (Fizik Bölümü), ODTÜ Prof. Dr. Mustafa N. Parlar Eğitim ve Araştırma Vakfı'nın 2019 yılı Araştırma Teşvik Ödülü'ne değer görüldü. Bu ödül, çalışmalarıyla bilimin ve teknolojinin ilerlemesine katkı sağlayan 40 yaş altı bilim insanlarına veriliyor.

Tolga Çukur

Ali Javili

Onur Tokel

Cem Tekin

Sahneden...

Tiyatro Bölümü öğrencileri, bahar yarıyılında ünlü ABD'li yazar Tennessee Williams'ın "Küçük Tekneler İçin Fırtına Uyarısı" oyununu sergiledi. Bölüm Başkanı Jason Hale'in yönettiği oyun, Bilkent Tiyatro Salonu'nda izleyiciyle buluştu.

“Genom bilimiyle iç içe nesiller yetişmesi fikri beni heyecanlandırıyor.”

portre

Moleküler biyoloji ve genetik alanındaki çalışmalarıyla dünyaca tanınan Fen Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Tayfun Özçelik ile bilim paydasında bir söyleşi gerçekleştirdik.

Moleküler biyoloji ve genetik bilimine ne zaman ilgi duymaya başladınız?

1970'lerde Ahmet Vefik Paşa İlkokulu'nda okuyordum. Bir gün öğretmenlerimiz bizi okul gezisi için Hacettepe Tıp'a götürdü. Laboratuvarları görünce nasıl da heyecanlanmışım! Dönemin Uzay 1999 dizisindeki gibi Ay Üssü Alfa'ya geldiğimi düşünmüştüm neredeyse. Maarif Koleji'nde son sınıftayken biyoloji derslerini de çok sevince tıp okumayı aklıma koymuştum. Aynı yıllarda aile dostumuz Altan Günalp hocanın DNA'dan bahsettiğini de hatırlarım.

Öğrenciliğinizde bilimsel atmosfer nasıldı?

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Nuran Gökhan ve Engin Bermek gibi hocalardan çok iyi eğitim aldık. Dünyada neler olup bittiğini takip edebiliyorduk. İkinci sınıftayken arkadaşım Tahsin Ünal ile üniversitenin bilimsel araştırma yarışmasını kazanmıştık; moleküllerin üç boyutlu yapı atlasını hazırlamıştık. Salı pazarından malzemeler almış, marangozda deldirmiştik. Altan Günalp hocam da bizim alanın en önemli bilim insanlarından James Watson'un kitabını tercüme edip bana orijinaliyle beraber hediye etmişti. Çok güzel günlerdi.

Nuran hocayla birinci sınıftan itibaren laboratuvarda çalışmaya başlamıştım. Laboratuvar öylesine yoğun ve keyifliydi ki okul neredeyse ikinci işimdi. 1981'de ilk makalemizi yazdık ve ben de yaklaşık 40 yıl önce bilim dünyasına adımımı atmış oldum. Bu süreçte bir şeyi de fark etmişim: Akademik dünyada ilerleyeceksem masanın karşı tarafında olmayacaktım; çünkü hoca ile öğrenciyi hep meslektaş olarak görmüşümdür.

Kariyeriniz nasıl ilerledi?

Benim okuduğum dönemlerde araştırmaların çoğu yurt dışındaydı. Ben de seyirci olmak yerine sahnede olmak istiyordum. Bu nedenle klinik dönemine geçerken yurt dışı stajlarına başvururdum. Hocalarımdan referans istedim. Onlar da sen yaz, biz imzalarız dediler. O ara babamın kitapları arasında Eisenhower'ın hayat hikâyesini buldum ve asker olmak için akademiye başvururken yazdığı mektubu bir referans mektubu gibi kendime uyarladım. Belki onlarca, yüzlerce sayfa yazdım. Daktiloyla mükemmeliyetçilik zor tabii, ilk hatada yırtıp tekrar başlıyordum. İngiltere, İsviçre, Amerika derken göle maya çalar gibi mektuplarımı birer birer yolladım.

İlk cevap Cambridge'den geldi. O yıllarda elektrik çok kesilirdi. Karanlıkta posta kutusundan mektubu alıp bir solukta 9 katı çıktığımı hatırlarım. Zarfı açıp kabul edilmediğimi görünce çok üzül müştüm. Mektubu ayrıntılı okuyunca aslında başvuru süresini kaçırdığım için reddedildiğimi ve zamanında başvursam beni alabileceklerini fark ettiğimde cesaretimi yeniden topladım. Yale Üniversitesi'ne kabul edildim; sonra da hocam Uta Francke'yle beraber Stanford'a geçtim. Beni yetiştiren, bugün de görüştüğüm, bizler için öncü bir bilim insanıdır Francke.

O günlerden Bilkent'e uzanan süreç nasıl gelişti?

Biz genetik haritalama yaparız, yani hastalıklarla bağlantılı genleri buluruz. O dönem obeziteyle ilgili Prader-Willi genini araştırıyoruz. Stanford'da biz, Harvard'da

da bizim gibi kalabalık bir araştırma grubu genin peşindeydi. Bu durumda ancak Andreas Prader'in orijinal vaka serisine ulaşarak öne geçebileceğimizi biliyorduk. İhsan Doğramacı hocamız Uluslararası Pediatri Birliği'nden tanıyordu Prader'i. Hocabey'den randevu alıp ilk uçakla Türkiye'ye gittim ve konuyu aktardım. Hoca da Prader'e bir telefon etti, orijinal vakaları aldık ve geni klonladık. Alanımızın belki de en önemli dergisi Nature tarafından kapak yapılan bu çalışmayla 1992'nin ABD'de öne çıkan klinik moleküler genetikçileri olduk. Dünyanın her yerinden iş teklifleri almaya başladık.

Benim aklımda Türkiye'de çalışmak vardı, ailemin de. Dünya Sağlık Örgütü'nün fonuyla İstanbul Üniversitesi'nde ilk DNA inceleme laboratuvarını kurdum. Bir anda adli vakalar ile doğum öncesi hastalık tanı ve DNA analizinde ülkenin referans merkezi olduk. Çok önemli hizmetler yapıyorduk; fakat taniya yönelik bu çalışmalar bayağı vaktimi alıyordu. O ara Hacettepe'den arkadaşlar beni 3 Nisan'da Hocabey'in Bilkent'teki doğum günü etkinliğine çağırdılar. Yıl 1995 olmalı. Hocabey ile kütüphanede karşılaştık. Kendisi Bilkent'te moleküler biyoloji ve genetikle ilgili bir bölüm kuracağını, bu bölümün bilimsel araştırmaya dayalı olacağını ve Hacettepe Tıp ile yakın çalışacağını anlatıp beni de davet etti. Ben de memnuniyetle kabul ettim.

Güncel araştırma alanlarınızı öğrenebilir miyiz?

Ben hep nörogenetik üzerinde çalıştım. ABD'deyken kromozomlarla klonlanmış genleri haritalıyorduk. 2000'lerin başında insan genom projesiyle genlerin hepsinin yerleri belirlendi ve hastalıklara ilişkili genleri bulmak için gen haritalamasına geçildi. Benim alanım budur.

20.000 gen bulunuyor vücudumuzda. Bu genlerin toplamına da genom diyoruz. Dünyada da birçok mikrobik, bulaşıcı hastalık var, bunlar zamanla geçebiliyor; bir de genlerimize ilişkin, doğuştan gelen, geçmeyen hastalıklar var. Hastalıklarla ilişkili doğuştan gelen, geçmeyen genlerin sayısı 7.000 civarında. Biz bu 7.000 genin hangi birinin hangi hastalıkla ilintili olduğunu araştırıyoruz. Anlamak için model organizmalara bakıyoruz, hayvanlarda genleri mutasyona uğratabiliyoruz. Bu mutasyon tabii ki insanlarda mümkün değil, ama hastalıklardan etkilenmiş aileler var, onları inceliyoruz. Ailedeki genin bozuk halini buluyoruz ve normalde nasıl olacağına dair bilgi ediniyoruz.

Üner Tan Sendromu'nu buna örnek vereyim. Bu sendrom, el ve ayak üzerinde yürüme bozukluğudur ve hayatımda karşılaştığım en ilginç insan fenotiplerinin biridir. Sendroma ismini veren Üner hocayı 80'lerden beri tanırım. 2007 yılında TÜBİTAK'ta bir panel için bulunuyordum. Engin Bermek, dönemin TUBA başkanı, beni görmek istedi ve Üner hocanın ilginç bir hastalık tanımı olduğunu, bunun gen araştırmasını benim yapmamı istediğini söyledi. Elimde de TWAS'ın biraz fonu kalmıştı, heyecanla kabul ettim ve ertesi gün Hatay'a gittik hemen ve Kırıkhan'da hastalıkla boğuşan aileyi ziyaret ettik. Fazlasıyla zor bir hastalığı, ailenin durumu beni çok etkilemişti. Dönüşte Nurten Akarsu hocaya gittim. Oadaki kimyasallara ihtiyacım vardı. Sipariş edip iki ayda geleceğine hemen başlayayım dedim; ben de yeri gelince elimdeki malzemeleri onunla paylaşacaktım. Hızla işe koyulduk ve 10. günde 17. kromozoma haritaladık.

Bu çalışmanın yankıları oldu mu?

İnsanların el ayak üzerinde yürüme genini bularak ve tek bir aileden bile bir gene gidilebileceğini göstererek Türk ve dünya medyasında epey yer aldık. İnsanoğlunun evrimine kadar uzanabilecek bu çalışmayla Bilkent'i gen bulma ve haritalama merkezi olarak da tanıttık. Bunu takiben Rockefeller Üniversitesi bizimle projeler yapmak istedi. Obezite hormonunu bulan Jeffrey Friedman ile New York'ta yüz yüze görüştük ve

Ali Doğramacı hocanın katkılarıyla iki üniversite arasında işbirliği imzaladık.

Gece gündüz obezite üzerinde çalışıyorduk. Bir baktık ki farklı disiplinlerden başka birçok araştırmacı da Rockefeller'da bizimle ortak çalışmada bulunmak istiyor. Aziz Sancar hoca o dönem bana şekerciye girip tüm şekerleri isteyen çocuk olmamam gerektiği yönünde bir uyarıda bulundu. Ona hak veriyordum; gelgelelim aynı anda ilginç de bir durum yaşıyordum.

Nobel ödüllü Michael Young ile Friedman'ın odaları Rockefeller'da yan yanaydı. Young beni sıkıştırıp duruyordu elimdeki verilerden uyku bozukluğuna gitmem için. Türkiye 10.000 yıllık göç yolları üzerinde, genetik yapımız zengin. Akraba evliliği ve çocuk sayısı yüksek. Yani araştırma için ideal bir toplum yapısı. Bizde de 1.000 kişilik bir Türk genom listesi var. Young bu hazineyi bildiği için benden sürekli bir şeyler rica ediyordu; ama vaktim yok, yapamıyordum. Sonra 2015'te yeniden Rockefeller'a gittiğimde aklıma bir fikir geldi: geriye doğru fenotipleme! Genetik inceleme düzenini tepetaklak edecektim. "Elimizdeki genom listesini tersine çevireyim, nasıl olsa aşağı yukarı her 100 kişiden 10'unda uyku bozukluğu oluyor, listedeki ailelerden DNA izole edip o geni izleyerek hastalık genine ulaşayım." dedim. Böylece elimizdeki DNA dizilerinden obezitelelerin uyku fenotiplerini de sorgulayabilecektik.

Jeffrey ve Michael bu fikre bayıldılar. Hemen obeziteyle ilgili ailelerden birini aradık. Ailenin annesi hemşire olduğunu ve uykusuzluk yüzünden hep gece nöbeti aldığını söyleyince çok heyecanlandım ve doğru yolda olduğumuzu gördüm. Zamanla diğer bir ailede sülalece kalıtsal uyku bozukluğu olduğunu öğrendik. Bu şekilde devam ederek uyku gibi karmaşık ve çevresel faktörlerle açıklanabilen bir insan davranışının doğuştan genetik bir bozuklukla gelebileceğini ortaya çıkardık. "Uykusuzluk geni bulundu!" başlıklarıyla haber oldu bu çalışma ve büyük ilgi gördü hem küresel basında hem bilim dünyasında.

TÜBİTAK Bilim Ödülü'nüz de bu döneme mi denk geliyor?

Uzun bir döneme yayılan genetik haritalama çalışmalarım ve özellikle Üner Tan Sendromu'nun genlerinin bulunması konusunda yaptığımız araştırmalar sonucunda 2012'de TÜBİTAK Bilim Ödülü'nü aldım. Bu da aynı zamanda TUBA'ya seçilmemin gerekçesi oldu.

Söyleşinin başında James Watson'dan bahsetmiştiniz. Kitabımı aldığınız o günden sonra kendisiyle hiç bir araya gelme şansınız oldu mu?

Bilkent Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü'nde mozaisizm konusunu

çalışıyorduk. Bu konuyu sanatsal olarak mozaiklerle nasıl ifade edebileceğimi düşünüyordum. Bülent Özgüç hoca beni Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne yönlendirdi. Rektörleriyle irtibat kurdum, hafta sonu arabaya atladım, soluğu İstanbul'da aldım. Bana fırınlarını, malzemelerini verdiler ve o çalışma bir ders kitabının kapağı oldu.

Bu bilim ve sanat etkileşimi konusu oldukça ilgi görüyordu. Sene 2006 ya da 2007'ydi; Avrupa Genetik Topluluğu'nun Çek Cumhuriyeti'ndeki toplantısına gittik. Bir manastırda toplanıyoruz; çünkü buluşmanın ev sahibi bir matematikçi ve aynı zamanda rahip. Böyle ilginç bir ortamda bir tebliğ sundum. Çıkışta Cold Spring Harbor Laboratuvarları'ndan bir yetkili yanıma

geldi ve Watson'un tebliğimdeki bilim-sanat bağlantısıyla ilgilenebileceğini, onunla beni tanıştırmak istediğini söyledi.

1953'te DNA molekülünü bulan, 1962'de Nobel alan, çok değerli bir isim Watson. ABD'de tanıştık ve hatta kendisi beni evinde misafir etti. O günden beri iletişimimiz devam eder. Avrupa Genetik Topluluğu'nun eğitim komitesi başkanı olduğumda her yıl 25 Nisan'da Dünya DNA Günü'nü düzenlemeye başladık. Lise öğrencileri her ülkeden DNA hakkında kompozisyonlar yazdılar. Başarı gösterenler ABD'de Watson'la tanışma ve onun DNA öğrenme merkezini gezme ödülü kazandılar.

Aslında Watson'un Türkiye'yle bağları eskiye dayanıyor. Zor bir dönemde, babasını kaybettikten sonra eşiyle ülkemize gelmişler. Onları İhsan Doğramacı ve Erdal İnönü misafir etmiş. Günümüzde de ben eşimle birlikte Watson ailesini birçok kez misafir ettim. Türkiye'ye büyük bir sempatiyle bakar.

Bu bilimin geleceği üzerine ve alanınıza yönelmek isteyen gençlere neler söylemek istersiniz?

Genetik çok hareketli bir alan. 20. yüzyıla atom ve ızafiyet damga vurdu. 21. yüzyılda ise genetik hızla ilerliyor. Nobel ödüllü Arthur Kornberg 1900'lerin başında mikrop avcıları, 1920'den 40'lara vitamin avcıları,

sonra enzim avcıları, 90'larda gen avcıları ve 2000'li yıllarda genom avcıları olduğunu söyler. Genom bilimiyle iç içe nesiller yetişmesi fikri beni heyecanlandırıyor.

Geleceğe yönelik nörojenetik çalışmaları öne çıkıyor artık. Mesela sinir sisteminden kaynaklanan spinal müsküler atrofi (SMA) gibi bir hastalığın tedavisinin mümkünleşmesi, 3-4 yıl önce aklımıza bile gelmezdi. Bu bilim dalının önü açık. Gençlerimiz de farklı alanlara yönelmekten çekinmesinler. İnsanın neyi yaparsa başarılı olacağını bilmesi, yani kişisel farkındalığı çok önemlidir. Kulaktan dolma tavsiyeleri dinlemesinler. Okusunlar, gezsünler, görsünler, kendileri karar versinler.

Bilkent Üniversitesi size ne ifade ediyor?

Bilkent çok özel bir ortam. Gündelik kaygıların en az hissedildiği, bu sayede yoğun çalışılabilen bir üniversite. Hocabey'in kurduğu, Ali Doğramacı ve Abdullah Atalar hocaların başarıyla devam ettirdiği, akademik ilerlemeye, araştırma ve eğitimde mükemmeliyeti yakalamaya yönelik bir sistemimiz var. Dünyayla iç içeyiz. Siena'da doktora dersi vermeye gitmem buna bir örnektir. Kurgumuz doğru olduğu için öğrenci kitlemiz de çok iyi. Ağaçlarla dolu, her gereksinime cevap veren, harika bir kampüsümüz var. Kendi açımdan bakarsam dekanlıktaki ekibimiz de bana çok yardımcı olur idari işlerde. Huzurlu ve güzel gidiyor her şey.

Bir bilim insanı gözüyle Covid-19 salgını yorumlayabilir misiniz?

Bulaşıcı hastalıklar tarih boyunca salgınlara neden olmuştur. Orta Çağ'ın veba salgını

veya 1. Dünya Savaşı sonundaki İspanyol gribi akla hemen gelen örnekler. Günümüzde de bulaşıcı bir salgının olacağını pek çok bilim insanı öngörmüştü. Covid-19 ile bu gerçekleşmiş oldu. Burada bilimsel açıdan aydınlatılması gereken husus, neden bazı insanlar hiç etkilenmezken bazılarının yaşamını tehdit edecek ciddiyette bir klinik tablonun ortaya çıktığıdır.

Büyük bir olasılıkla bu sorunun cevabı hastalığa yakalanan kişinin, diğer bir deyişle de konağın genetik yapısında saklı. Nitekim 25 ülkeden yaklaşık 40 araştırma grubu uluslararası bir konsorsiyum kurarak hastalığa yatkınlık ve direnç genlerinin tanımlanması için bir proje başlattı (<https://www.covidhge.com>). Bilkent Üniversitesi de bu konsorsiyumun parçası. Sonuçları merakla bekliyoruz.

Pandeminin orta ve uzun vadedeki seyrini öngörebiliyor musunuz?

Covid-19, bulaşıcılık düzeyi yüksek bir virüs. İspanyol gribinden öğrendiklerimizi göz önüne alırsak ikinci bir dalganın oluşması mümkün. Bu nedenle etkin bir aşının geliştirilmesi ve bununla birlikte tedavi ajanlarının bulunması büyük önem taşıyor. Bu gerçekleşene dek virüsle mücadelenin etkin yolu sosyal mesafenin korunması olarak gözüküyor.

Söyleşiyi hobilerinizle bitirebilir miyiz?

Eşimle genom sanatı üzerinde çalışıyoruz. Tarih boyunca bilimsel farkındalıkların sanatsal ifadesi önem kazanmıştır. İlk mikroskoplar keşfedildiğinde büyütme gücünü, mikropları, önceden görünmeyen bir dünyanın farkını fark ediyorsunuz. Görünmeyen bir şeyin hayalinden yola çıkıyor, soyut ekspresyonizm yapıyorsunuz. DNA molekülü keşfedilince Salvador Dalí'nin bunu eserlerine yansıtması tesadüf değil.

2000'li yıllarda Nature dergisi sanat ve bilim etkileşimini anlatan bir çalışma yayımlamıştı. Ben de onu okuyunca genom sanatına yöneldim. Eşimin ana konusu bu aslında. Bilimsel gerçeklerden esinlenerek üretilen sanat motiflerini nakışla işleme üzerinden bir sistem yürütüyor kendi şirketinde. İkimizin de keyif aldığı bir konu.

Bunu araştırma alanımın bir yansıması olarak yorumlarsam sosyal hayatta ayrıca hayal gücümüzü zorlayan dizileri takip ettiğimi söyleyebilirim. Netflix'ten oldukça keyif alıyoruz eşimle. Son dönemde Çernobil, Romanofflar ve Fatih Sultan Mehmet hakkındaki dizileri çok beğendik.

Tayfun Özçelik Kimdir?

Fen Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Tayfun Özçelik, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olmuştur. Kompleks genetik hastalıklar üzerine araştırmalar yapan Dr. Özçelik'in makaleleri Nature Genetics, PNAS ve Nature gibi dergilerde yayımlanmıştır. Münih, Stanford ve Yale üniversitelerinde çalışmış olan Dr. Özçelik, TÜBİTAK, TWAS, UNDP, ICGEB, NIH ve WHO gibi kuruluşlarca desteklenen projelerde görev almıştır. TÜBİTAK Teşvik ve Bilim ödülleri sahibidir. Dr. Özçelik'in dört çalışması Nature Genetics dergisinin, bir çalışması da Concepts of Genetics kitabının kapaklarında yer almıştır. Tıbbi Genetik Derneği'nin başkanlığını, American Society of Human Genetics'in program komitesi üyeliğini, European Society of Human Genetics'in yönetim kurulu üyeliğini ve eğitim komitesi başkanlığını yapmıştır. TÜBA üyesidir. 1995'te katıldığı Bilkent Üniversitesi'nde Moleküler Biyoloji ve Genetik bölüm başkanlığı görevini de yürütmüş olan Dr. Özçelik, İnsan Genetiği, Modern Biyoloji ve İleri Moleküler Genetik derslerini vermektedir.

İçinden Gelen
Sesi Dinle!

25.
yıl

*“Başarılı bir yönetici, kendini
çoğunluğun ortak amacına
adayabilen kişidir.”*

bir başarı öyküsü

*Multinet Up Genel Müdürü Demirhan Şener (Bilgisayar
Mühendisliği 1995) ile kariyer geçmişini ve finansal
teknolojileri konuştuk.*

Söyleşiye eğitim geçmişinizle başlayabilir miyiz?

1991'de Ankara Atatürk Anadolu Lisesi'nden mezun oldum. Lisans eğitimimi 1995'te Bilkent Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde, yüksek lisansımı 2000'de Marmara Üniversitesi Mühendislik Yönetimi programında tamamladım.

Mezuniyet sonrası hangi firmalarda çalıştınız?

Çalışma hayatına 1995'te Arçelik Bilgi Sistemleri bünyesinde başladım; orada 2003 yılına kadar çeşitli yöneticilik pozisyonlarda görev aldım. 2003'te Yurtiçi Kargo Servisi A.Ş.'ye sistem geliştirme müdürü olarak geçtim. 2005 - 2012 yılları arasında sürdürdüğüm bilgi teknolojilerinden sorumlu genel müdür yardımcılığı dönemimde şirketin dijital dönüşümüne liderlik yaptım.

Aralık 2012'de Multinet Up'a bilgi teknolojilerinden sorumlu genel müdür yardımcısı olarak katıldım. Daha sonra operasyondan sorumlu genel müdür yardımcılığı rolünü üstlendim. Aynı zamanda Multinet Up'ın teknoloji şirketi Inventiv'in kurulması ve genel müdürlüğü, şirketin bazı iştiraklerinin yönetim kurulu üyeliği gibi çeşitli görevlerde yer aldıktan sonra 2017'de Multinet Up genel müdürlüğü görevine getirildim.

Multinet Up'a geçerken hangi ölçütleri göz önüne aldınız?

Daha önce birlikte çalışma fırsatı yakaladığım çok değerli isimler, 2012 yılında Multinet Up yönetimine gelmişti. Onlarla

yaptığımız sohbetlerde şirketin potansiyelini ve değişim olanaklarını konuştuğumuzda Multinet Up ilgimi çekti. Bu değişimin bir parçası olma ve şirketi bir teknoloji şirketine çevirecek altyapının değiştirilmesini üstlenme fikri beni heyecanlandırdı.

İlk görevim zaten bu oldu; bilgi teknolojilerinden sorumlu genel müdür yardımcısı olarak tüm teknolojik altyapıyı yenileme çalışmalarına başladım. Geride bıraktığım 8 yıla bakınca zamanın hızlı ve zevkli geçtiğini, çok yol aldığımızı, daha alacak yolumuz da olduğunu görüyorum.

Multinet Up hangi hizmetleri veriyor?

Multinet Up, 21 yıl önce bir yemek kartı şirketi kimliğiyle kuruldu. Özellikle son 7

senedir ağırlık verdiğimiz teknoloji ve start-up yatırımlarımızın sonucunda bugün yeni nesil bir finansal teknoloji şirketi olarak faaliyet gösteriyoruz. 200 binin üzerinde kuruma ve 2 milyon kart kullanıcısına dokunan ekosistemimizde üç ana faaliyet alanımız var. Bunlardan ilki, çalışanlara bağlı giderlerin yönetimi. Yemek kartı, akaryakıt, esnek yan haklar, ödüllendirme, seyahat, konaklama ve araç kiralama çözümleri sunuyoruz. Bu çözümlerimizle şirketlere operasyonel kolaylık, vergi avantajı, maliyet avantajı ve kontrol yetkinliği sağlıyoruz.

İkincisi, şirketlerin çalışanlara bağlı olmayan giderlerinin yönetimi. Burada toplu satın alma gücümüzle KOBİ ve mikro işletmelerin hemen hemen tüm operasyonel giderlerini maliyet ve ödeme avantajlarıyla yönetmelerini sağlıyoruz. Üçüncü olarak da Türkiye'nin ilk ön ödemeli kartını çıkaran İninal, işletmelere sanal ödeme altyapısı sunan iPara, teknoloji çözümleri üreten Inventiv gibi şirketlerimizle finansal hizmetlerde faaliyet gösteriyoruz.

Yemek kartlarından finansal teknolojilere geçişin sırrı nerede yatıyor?

Aslında sır değil; gelişmekte olan teknolojinin kullanıcı alışkanlıklarını nasıl belirleyeceğini öngörmemizle başladı bu süreç. Dünyada çevrimiçi ve mobil ödeme araçlarının yeni yeni yaygınlaştığı, ön ödemeli kartların kullanım alanlarının çeşitlenmeye başladığı dönemde finansal teknolojilerin ileride gelebileceği noktayı öngörmüş ve kendimize ödeme dünyasının her alanını kapsayan bir finansal teknoloji (fintek) şirketi olma hedefi koymuştuk.

İşte bu sebeple, finansal hizmetler alanında İninal, iPara gibi start-up'lara yatırım yaptık. 2016 yılında tüm ar-ge faaliyetlerimizi tek

çatı altında birleştirdik ve bilgi teknolojileri departmanımızı tekno kent şirketi haline getirdik. Teknoloji şirketimiz Inventiv, kartlı ve kartsız ödeme yöntemleri, mobil ödeme ve mobil uygulama çözümleriyle siber güvenlik alanlarında çalışıyor; hem yurt içindeki müşterilerinin ihtiyaçlarına özel projeler gerçekleştiriyor hem de yurt dışına teknoloji altyapısı ihraç ediyor. Tüm bu çalışmalar bizi bugünkü noktaya getirdi. 2012’de işlem hacimlerimizin %90’ı yemek kartı tarafından geliyordu; bugün bu oran %50’nin altına düştü.

Startups.watch tarafından hazırlanan Türkiye FinTech Ekosistem Haritası’nda 3 yıldır banka dışı ödeme sistemine sahip tek şirketiz. Güçlü teknolojik altyapımız, doğru iş birlikleri kurmamız ve farklı alanlardaki paydaşlarımızın birbirleriyle ticaret yaparak karşılıklı değer yaratmasına önem vermemiz, yemek kartı şirketinden fintek grubuna dönüşmemizdeki başarıyı açıklıyor.

Girişimcilere verdiğiniz destekle geçen yıl firmanızın bir ödül aldığını da okumuştuk.

Evet, 2019’da Corporate & Startup Day’in “Girişimcilerle En Çok İş Birliği Yapan Şirket” ödülünü aldık. Multinet Up; güzel bir girişimle, iş modeliyle ve tutkulu bir takımla karşılaştığında, onu taklit etmeye çalışmaktan

ziyade o fikri hayata geçiren girişimcilerle iş birliği yaparak bir start-up holding gibi çalışıyor. Yemek kartı, akaryakıt, esnek yan haklar, ödüllendirme, seyahat ve konaklama, araç kiralama çözümleri ve finansal servislerle birçok kulvarda hizmet veriyoruz.

Herhangi bir sektör tarafından tanımlanmamış bir alandayız. Bizi özel yapan, sınırları olmayan bir ekosistemi yönetmemiz. İş birliklerimizle ve özellikle yeni nesil girişimlerle kurduğumuz iş birlikleriyle kazan-kazan-kazan prensibini yaşıyoruz.

Finansal teknolojiler Türkiye’ye ve dünyaya neler vadediyor?

Son yıllarda finansal teknolojilerin rüzgârı daha hızlı esiyor; bu etki hem küresel hem yerel anlamda çok ciddi hissediliyor. Her şeyden önce finteklerin odaklandığı alanlar çeşitlendi. Kamu tarafında ülkemizin fintek vizyonu ortaya kondu; bir dizi önemli regülasyon gerçekleşti. Geçtiğimiz sene 8 yerli fintek girişiminin başarılı ve heyecan verici çıkışına şahit olduk.

Türkiye’nin fintek ekosistemi, ülkemizdeki güçlü bankacılık sisteminin de desteği ışığında yeni girişimler ve yatırımcılarla her geçen gün hızla büyüyor. Her sektör, hizmet verdiği

bireylerin ve kurumların süratle değişen ve özelleştirilmiş beklentilerine paralel şekilde dönüşüyor; hatta belli alanlarda kendini yeniden yaratıyor. Özellikle bankaların dönüşümünde finteklerin katalizör rolünün büyük önem taşıdığını görüyorum. Finansal hizmetlere erişimi olan kitlelerin yanı sıra banka dışı kalan yaklaşık 25 milyonun da ihtiyaçlarını gözettiğimiz ve finansal erişime dâhil etmeyi konuştuğumuz bir dönemdeyiz.

Diğer yandan, günümüzde markalar kendi başlarına rekabet etmekte zorlanıyorlar. Artık ekosistemlerin rekabet ettiği bir dönemdeyiz. Aynı ekosistem içinde yaşayan finteklerin, bankaların ve müşterilerin hepsinin kazandığı örnekleri görüyoruz. Ülkemizin küresel konumunu da umut verici buluyorum. Sağlıklı bir büyümeyle bölgemizde bir fintek merkezi olma potansiyelimiz var.

Koronavirüs salgını sektörünüzü nasıl etkiledi?

Söz konusu salgın tabii ki hayatın ve iş dünyasının hemen her alanında olduğu gibi finansal teknolojilerde de köklü değişikliklere sebep olacak. Tüm dünyayı derinden sarsan bu süreçte kullanıcı alışkanlıkları önemli değişiklikler gösterdi. Dijital teknolojilerin hayata entegrasyon süreci çok hızlandı. Dolayısıyla finteklere talep arttı ve artmaya devam edecek.

Kovid-19 sonrası farklı bir dünya göreceğiz; çünkü ürettiğimiz değer en temelinde bulunan kullanıcı davranışı değişti. Hizmet verdiğimiz tüm alanlarda müşterilerin beklentilerini yeniden ölçerek hareket etmek zorundayız. Yaratıcı çözümlere yenilerini ekleyebilmek ve işimize değer katmak için yeni iş birliklerine yöneleceğiz.

Ekibinizi oluştururken çalışanlarda hangi niteliklere öncelik veriyorsunuz?

Multinet Up'ta vizyonumuzla örtüşen esnek, hatalarından öğrenen, iş birliği, müşteri merkezli, veri tabanlı karar veren, yetkin bir ekiple ve yenilikçi bir çalışma kültürüyle yol almak bizim için çok önemli. Bu doğrultuda kendi kendine çalışabilen, inisiyatif alabilen ve hesap veren, çevik takımlar oluşturduk; kurumsal kültürde çevikliği gündelik hayatın temel işleyişi durumuna getirdik.

Bilgiyle aksiyon almayı kültürümüzle bütünleştiriyor; müşteri ve çalışan deneyimini daha da iyiye götürme hedefiyle hizmetlerimizi sürekli gözden geçirerek ilerliyoruz. Koronavirüs salgınıyla yaşadığımız olağanüstü dönemde ise verileri sürekli takip ederek proaktif davranan ve düşünen takımlarla çalışmanın bu süreçte uyum sağlamada ne kadar önemli bir faktör olduğunu gördük.

Başarılı bir yöneticinin öne çıkan özellikleri sizce nelerdir?

Başarılı bir yönetici, kendini çoğunluğun ortak amacına adayabilen ve ekibinin bu

amaca ulaşmasına liderlik edebilen kişidir. Bu basit ve kısa tanım aslında hiç de kolay olmayan bir dizi yeteneğin ve yeterliliğin gerekliliğine işaret ediyor. Bunlar arasında en temel iki tanesini vurgulamak isterim: doğru çalışmak ve iletişim.

Doğru çalışmak; neyin önemli, neyin acil, neyin delege edilmesi gerektiğine dikkat ederek, zamanın kıymetini bilerek çalışmaktır. Doğru çalışmak da tek başına yetmez; etkili iletişim olmaksızın ekipte iş birliği, paylaşım ve dolayısıyla üretim gerçekleşemez.

Bilkent'in kariyer haritanıza katkıları oldu mu?

Bilkent Üniversitesi öğrencilere sadece öğrenim gördükleri alanlarda nitelikli eğitim vermekle kalmıyor, modern dünyanın gerektirdiği entelektüel kapasiteye ulaşmalarında gençleri en kapsamlı şekilde geleceğe hazırlıyor. İstedikleri donanımlı eğitimi Bilkent'ten almış olan ve sevdiği işi yapan bir insan olarak kendimi şanslı buluyorum.

Benzer bir kariyer hedefleyen gençlere tavsiyelerinizi iletebilir misiniz?

Hayatın sırrı dengedir. Kariyerinizde istediğiniz kadar başarılı olun, dengeli yaşamıyorsanız ve mutlu değilseniz o başarıyı sorgulamak gerekir. Gençlere tavsiyem, iş ve özel yaşam dengesine özen göstersonlar. Koronavirüs sonrası değişimi çok daha hızlı yaşıyoruz. Gençler teknolojinin yardımıyla çok daha erken yaşlarda yetkinliklerini keşfedecek durumdadılar. Bu da onları derinleşmek istedikleri alanda yoğunlaşmaya yönlendirecek.

Gençlere ikinci tavsiyem, yoğunlaştıkları alanlarda edindikleri bilgi birikimini sektördeki güncel gelişmeleri yorumlayarak içselleştirsınler. Dönüşümün nabzını iyi tutsunlar. Böylelikle iş dünyasına adım attıklarında kendisini dönüşüme uyarlamakta zorlanan rakiplerinden çok daha önde olurlar.

Son olarak hobilerinizi öğrenebilir miyiz?

En büyük hobim seyahat. Ailemle üç ayda bir yeni bir ülkeye seyahat ederim. Hatta ne mutlu ki bize 2018'de bu ortalamaı artırdık. İş sebebiyle de sık sık seyahate çıkıyorum. İş için ya da özel amaçla olsun, yeni bir şehir görmek bana nefes aldırıyor.

Yeni bir şehirde en çok sevdiğim şey, kalabalık bir meydan veya caddede bir kafeye oturmak ve bir şeyler içerken insanları, sokakları izlemektir. Neler konuşuyorlar, mutlular mı, ağır mı yoksa hızlı mı hareket ediyorlar... Bunları gözlemlemek, şehirle ilgili çok şey söylüyor bana. Her gördüğüm yer yeni bakış açıları katıyor, keşfettiğim güzellikler hayatın değerini artırıyor.

Pandemi sebebiyle seyahat edemeyen ama keşif yapmaktan da uzak kalamayanlar için çevrimiçi gezilebilen müzeler ve turistik bölgeler yükselişte. Ben de salgının geride kalacağı günlere kadar bu eğilimi takip etmek durumundayım. Londra'nın, Paris'in, Mısır'ın, Peru'nun önemli müzelerini sanal ortamda geziyor; ilgimi çeken konular üzerine araştırma yapıyorum.

*“Daha çok insana ulaşmak,
yerli ve yabancı platformlarda
ismimizi duyurmak istiyoruz.”*

*Tiyatro Bölümü mezunları Alper Çankaya (2017), Naz Göktan (2018)
ve Faysal Can Dakni (2017), sanat yaşamlarını Ankara’da kurdukları
Sahne367’de sürdürüyorlar.*

Tiyatroya nasıl başladınız?

Faysal: 12-13 yaşından beri sahneydim. Ortaokulda tiyatro kulübünün çalışmalarına katıldım. İlk oyunumda 6. sınıftaydım. Güzel bir tesadüftür ki Alper’le hem üniversiteye hazırlanırken hem de Bilkent’te aynı sınıftaydık. Önce bir kursta sınavlara hazırlandık. Sonra da sınıf arkadaşı olduk.

Alper: Ben Faysal kadar erken başlamadım aslında. Başka bir üniversitede iktisat okuyordum. Bir dans kursunun tiyatro koluna katılmaya başladım. O gün üniversitede tiyatro eğitimi almaya karar verdim ve kursun hobi tarafından konservatuvara hazırlık kısmına geçtim. Orada da Faysal’la tanıştık.

Naz: Sanatla bağım çok küçükken başladı. 3 yaşında baleyle tanıştım. Bu sayede sadece tiyatronun değil, sanatın içinde büyüme şansını elde ettim. İlk tiyatro deneyimim 7-8 yaşlarındayken özel bir kurstaydı.

Çevreniz tiyatro seçiminiz için neler dedi?

Alper: Çevremizden tiyatronun bir meslek olarak para kazandırmayacağını çok duyduk. Bu yıllardır söylenir zaten.

Faysal: Aksine ailelerimiz bize hep destek oldu.

Naz: Ben de en başından beri yürekten destek gördüm. Bunun için kendimi çok şanslı hissediyorum.

Sahne367’yi kurma fikri ne zaman doğdu?

Alper: İkinci sınıfta düşünmeye başlamıştık bunu; hatta kendi başımıza bir oyun bile planlıyorduk. Derslerden fırsat bulamadık; fakat zamanla fikir olgunlaştı ve mezun olur olmaz harekete geçtik. Devlet tiyatroları, özel tiyatrolar, diziler ve televizyon gibi seçeneklere bir alternatif oluşturmayı hedefledik. Kendi hikâyelerimizi, kendi tiyatro dilimizle, kendi sahnemizde anlatma özgürlüğünü seçtik.

Faysal: Zor bir yol olduğunu bilerek bu adımı attık. Bizim bölümden mezun olup Ankara’da veya bir başka şehirde bizim gibi kumpanya kuran bir ekip sanırım yok.

Karardan eyleme geçişte neler yaşadınız?

Faysal: Çok yorucu bir yolculuktu. Daha kalabalık başlarda, zaman içinde Alper’le 2 kişiye düştük. Yer bakmaya başladık; ama sahneye uygun bir alan bulamadık. Gittiğimiz her yerin ortasından kolonlar geçiyordu.

Alper: Yine yer ararken moralimiz bozulmuştu. Bir pastanede mola vermişken

internette rastladım buraya. Hemen gittik, beğendik ve kirası da uygun olunca tuttuk. Mezun olduğumuz 2017 yılında kurduk Sahne367’yi. Naz da 2018’de mezun olup aramıza katıldı.

367 ismi nereden geliyor?

Alper: Bilkent’te temel oyunculuk derslerinin en çok geçtiği, en sevdiğimiz sınıfın numarasıdır 367.

Naz: 367'yi görünce her gün bir şeyler öğrenebileceğimiz bir okula geldiğimizi, sonu olmayan bir yolculuğa girdiğimizi hissediyoruz.

Faysal: Şu an anahtarlığımız da bölümdeki 367 numaralı anahtarlıktır. Kapıya her gelişimizde yine o sınıfı açıyormuş gibi hissediyoruz kendimizi. Hem güzel günler geçirdiğimiz için kendimize bilinçli bir hatırlatma var isim seçiminde hem de her günü yeni bir ders olarak görmemiz.

Sahneye koyduğunuz ilk oyun hangisiydi?

Alper: "The Madman and The Nun" ilk oyunumuzdu. Bilkent'ten hocamız Daniel Irizarry yönetmişti. O ara tadilattan yeni çıkmıştık. Oyunun burada provalarını yapıp Polonya'da 40. yılını kutlayan bir festivalde oynayacaktık. Sahne bulamayınca hoca "Mekân algısını kırmak isteyen bir sahne anlayışımız ve oyunumuz var. Burada oynayalım." diyerek bizi yüreklendirdi.

Naz: Sonra benim oynadığım tek kişilik "Madam" ve üçümüzün birlikte oynadığı "Soytarılar 2024" oyunlarımızı prömiyer yaptı. "Madam" mezun olduğum ay oynadığım bir eserd. Öğrencilik devam ederken başka bir yapımda yer almanız zor. Dışarıda bir projede yer almak dersleri aksatabiliyor. Zaten okula odaklanmak bence çok daha keyifli ve gerekli. Bilkent Tiyatro bizim hayatımızı en önemli şekilde dolduruyordu. Haftada iki oyunlu zamanlarımız oldu.

Faysal: İnanır mısınız, ilk oyunda sandalyemiz bile yoktu. Apar topar malzeme kiralamış ve ilk iki temsili burada gerçekleştirip Polonya'ya gitmiştik. Platform, sandalye, ışık, ses sistemi derken festival sonrasında bütçe nedeniyle bir duraklama evresine girdik; ama çalışmayı bırakmadık. Atölyelere devam ettik. Ben doğaçlama Viola Spolin atölyesi yapıyorum, Alper de dramatik içgüdü atölyesi. Farklı yaş gruplarına tiyatro kursları da veriyoruz.

Bilkent'teki lisans eğitiminizi yorumlayabilir misiniz?

Alper: Yoğundu, ama faydalı bir yoğunluktu bu. Profesyonel hayatın bir simülasyonu gibiydi. Çok şanslıyız Bilkent Tiyatro'da

okuduğumuz için. 7 farklı oyun ve 70'i aşkın temsil tecrübesiyle mezun olduk.

Naz: Profesyonel hayatta bu sayılara 4-5 yılda ulaşanlar vardır.

Faysal: Cidden çok çalıştık. Ailemizden çok birbirimizi gördük.

Az önce atölyelerden söz ettiniz. Öğrencilerle etkileşimin getirileri var mı?

Faysal: Ben öğrencilerle hep yeni şeyler öğreneceğimi düşünürüm; onlara da bu duyguyu aktarırım. Dersler antrenmandır ayrıca, bizi diri tutar. Oyuncunun enstrümanı bedenidir. Biz sahnede bedenimizi çalarız. Bunun için de onu egzersizle akort ederiz.

Örnek aldığınız tiyatrocular kimler?

Naz: Bilkent'te geçirdiğim öğrencilik hayatım boyunca kıymetini hep bileceğim çok hocayla çalıştım. Her birinden bambaşka kazanımlar biriktirdim. Mesela Daniel Irizarry, hayatımı değiştiren hocalarımdan biridir. Şimdi saymaya başlasam gerçekten birileri eksik kalacak. Hepsine minnettarım.

Alper: Sahneye ve sanata bakışıyla, öğretme sevgiyle Durukan Ordu. Bilkent'te ondan ders almış olmak büyük bir şanstı. Kumpanya olarak da Kumbaracı50'yi sayabilirim.

Faysal: Yaşadığım zor dönemlerde pes etmemeyi öğretmiştir bana Durukan hocamız. Onun meslek aşkını bire bir görmek cesaret vermiştir. Bu cesaret, her şeyi başarabileceğimize inandırdı bizi.

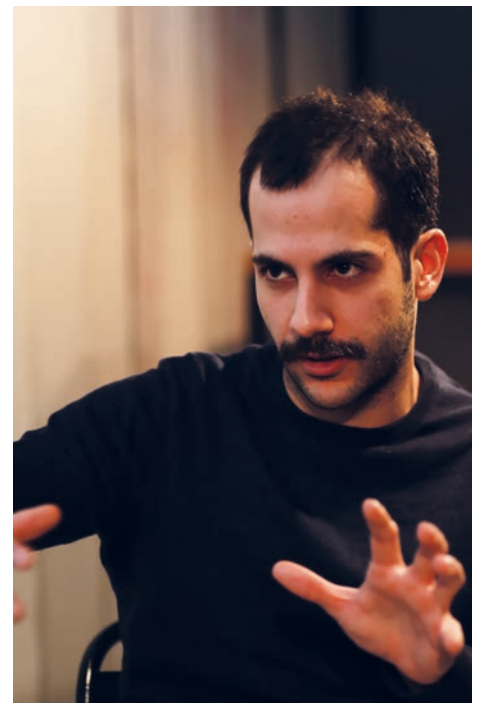
Ankara'da tiyatroya bakış nasıl?

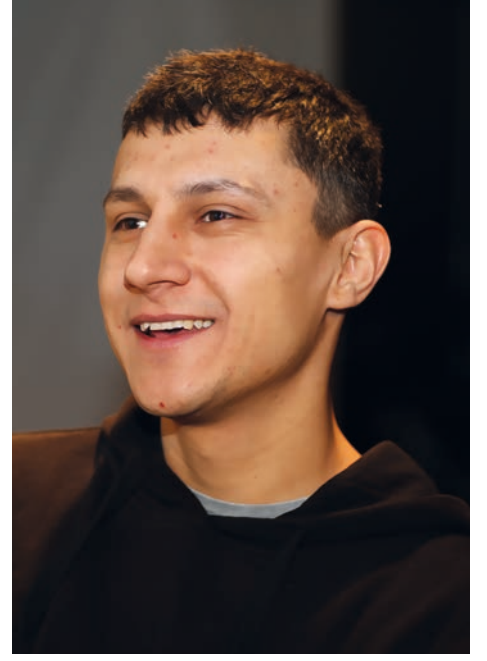
Alper: Devlet tiyatrolarının oluşturduğu

bir kültür var burada. İnsanlar tiyatroyu biliyor, takip ediyor. Bir oyundan neler bekleyeceklerinin, neler alabileceklerinin farkındalar. Bizim gibi yeni yeni açılan birçok sahne de var.

Oyunlarınızın gördüğü ilgiden memnun musunuz?

Faysal: "Soytarılar 2024" ve "Madam" oyunlarımızla Direklerarası Seyirci Ödülleri'nde Ümit Veren Tiyatro Ödülü'nü kazandık. "Madam" oyunumuzla Sanat Kurumu Övgüye Değer Kadın Oyuncu Ödülü'nü, Arman Talay Tiyatro Ödülü'nü, Sadri Alışık Anadolu Tiyatro Oyuncu Ödülleri'nde Genç Yetenek Özel Ödülü'nü aldık.

Geleceğe yönelik hayalleriniz var mı?

Naz: Çok kıymetli, meşakkatli bir iş yaptığımızın farkındayım ve çok mutluyum; çünkü istediğim, hayal ettiğim, olmak istediğim yerdeyim. Yükseklerde gözüm yok açıkçası. Daha çok insana ulaşmak, yerli ve yabancı platformlarda ismimizi duyurmak istiyoruz. Her zaman söyleyecek sözümüz olacak ve biz bir arada olacağız, üretmek, anlatmak ve var etmek için.

Faysal: Biz 120 metrekaare gibi çok küçük bir alanda tiyatro yapıyoruz. Seyircinin geleneksel algısının dışında, yeni gelişen bir tiyatro türü bu. Elimizden geldiğince her yere ulaşmak istiyoruz. Bizim gitmek istediğimiz

şehirler var, bizi görmek isteyenler de. Van'la görüşüyoruz mesela. Uluslararası festivallere katılmak da bir hedef.

Alper: Schaubühne'de bir Ostermeier oyunu izlemek, hatta kendi oyunumuzu oynamak ne güzel olurdu!

İleride bu alanı seçmek isteyenlere önerilerde bulunur musunuz?

Faysal: Tiyatronun her alanında kendilerini geliştirsınler. Yazarlık, rejisörlük, oyunculuk, teknik... Sevmeden, ter akıtmadan yapma şansın yok bu işi. Manevi açıdan güçlü olacaksın, sabredeceksin bir yerlere gelmek için.

Alper: Bazıları tiyatronun kolaya kaçmak olduğunu düşünür. Yeteneğin var, yaparsın! Hiç de öyle değil. Biz okulda öğrendiklerimizin üstüne de çok şey öğreniyoruz burada. Araştırıyoruz, keşfediyoruz; bir başımızayız çünkü. Sadece yetenekle ancak sıradan bir oyuncu olabilirsiniz. Sahnede sıradan olmak istemiyorsanız çok çalışmanın sözünü vermelisiniz kendinize.

Naz: Ben insanın kendini hep beslemesi gerektiğine inanıyorum. Felsefe, siyaset, sanat... Hayata dair her şeye dokunmalı insan. Bir tiyatrocü olarak diğer sanat dallarından olabildiğince beslenmeye çalışıyorum. Yazılan yeni oyunları inceliyorum, okuyorum, izliyorum. Kumpanyaları takip ediyorum. İnsanın kendini geliştirmesi için sınır yok.

Sahne dışında neler yapıyorsunuz?

Faysal: Spora çok düşkünüz. Bilkent'teyken spor salonunda saatlerce squash oynardık. Futbol takip ediyoruz. Geçen hafta sonu Resimli Osmanlı Tarihi oyunumuzun prömiyerini kutlarken bir yandan da maç izliyorduk.

Alper: Kitap okumak, film izlemek tiyatroyu besliyor. Enstrüman çalmaya çalışırım. Koşuya çıkıyorum. Yoga yapıyorum. Dövüş sporları da var. Biraz maymun iştahlıyım hobilerde.

Naz: Bende de hobi bitmiyor. Halk dansları eğitmenliği yapıyorum uzun yıllardır; öğrenci yetiştiriyor ve sahneye çıkıyorum. Sinema, tiyatro, konser etkinliklerine sık sık gitmeye çalışıyorum. Vakit buldukça spor da yapıyorum.

“En az 3-4 yıl daha yollardayım.”

gezi

Öğrenciyken başlayan seyahat tutkusunu dünya turuyla sürdüren Anıl Ünlü (Makine Mühendisliği 2017), 33. sayımıza konuk oldu.

Dünyayı turuna çıkmaya nasıl karar verdiniz?

Fotoğraflarda gördüğüm ya da insanlardan duyduğum yerleri gözümle görmek beni hep büyülemiştir. İlk seyahatim Almanya'nın Münih şehrineydi. Orada okuyan kuzenimi ziyarete gitmiştim. Hemen o yaz bir interrail planı yapıp 4 arkadaş yola çıktık. Madrid'den başladığımız bu yolculukta 27 gün arkadaşlarımla, 30 gün de yalnız başıma olacak şekilde 57 gün gezmiştim.

Dünya turu fikri ise Hindistan'ı görmemden sonra şekillendi. Hindistan'ı gördükten sonra böyle fantastik ülkeleri doya doya gezmeden yerleşik bir hayata geçmek istemediğime karar verdim ve gezmeye başladım. Şu ana kadar bu kararımdan bir an bile pişmanlık duymadım.

Bugüne kadar kaç ülke gezdiniz?

45 ülke gezdim. Gittiğim yerleri detaylıca ve içime sinecek şekilde gezmeyi sevdiğimden çoğu ülkeye çok uzun zaman ayırdım. Hindistan'a 300 gün, Norveç'e 55 gün, İzlanda'ya 33 gün, Tayland'a 30 gün, İspanya'ya 30 gün ayırmıştım. Filipinler, Endonezya'nın üçüncü adaları, Brunei, Tayvan, Güney Kore, Nepal, Sri Lanka, İsviçre, Maldivler, Singapur, Katar ve birçok Avrupa ülkesini gezdim.

Sizi en çok etkileyen ülkeler hangileriydi?

Hiç kuşkusuz Hindistan. Hindistan'ın beni etkileme sebebi, hayata dair doğru bildiğimiz

her şeyin bize toplum tarafından öğretildiğini, aslında kendimizi hiç dinlemediğimizi bu ülkede anladım. Mesela cenazeler... Bizde ölenin arkasından ağlanırken Hindistan'da danslarla ve şarkılarla cenaze töreninin yapıldığını da gördüm, bizden daha uzun süre ağıtlar yakılan törenlere de şahitlik ettim.

Her kültür kendi insanlarına belirli hisleri öğretmiş; fakat insanlar hiçbir zaman nasıl hissediyor diye düşünmemiş. Yemekler, temizlik anlayışımız, güzel ve çirkin algımız, mutluluk ve mutsuzluğumuzun sebepleri gibi birçok konuda bana farklı bakış açıları kazandıran Hindistan, beni en hızlı geliştiren ülkedir ve bendeki yeri her zaman ayrı kalacaktır.

Yola çıkarken yanınıza mutlaka aldığınız şeyler neler?

Kamp ya da şehir turu fark etmez, nereye gidersem gideyim, olmazsa olmaz üç şeyim var: bant, birkaç poşet ve çakı. Bunlarla yapabileceklerimi gezilerim boyunca asla başka şeylerle halledemedim. Bu ayrılmaz parçalarımın yanında bir de kâğıt ve kalemim olursa daha rahat hissediyorum.

Bütçe hesaplamalarınızı neye göre ayarlıyorsunuz? Genelde hangi kalemlerden tasarruf ediyorsunuz?

Her tür harcamadan sonuna kadar tasarruf etmek mümkün. Bu tasarruflar gidilen ülkeye göre değişiklik gösterir. Mesela Norveç'i gezerken otostop çekmek ve çadırda kalmak hem çok ucuz hem de akıl almaz derecede keyifliydi; fakat Hindistan'da bir yere çadır kurmak istememişim. O bölgede karşıma çıkabilecek bir yabancı, Norveç'teki yabancı hayattan daha tehlikeli olabilirdi. Bazen

konaklamayı ucuza getirmek için çadır kurmak gibi bir risk alınmaması gerekebilir.

Her ülkede ortak olarak tasarruf edilebilen tek kalem sanırım yemektir. O da benim asla kıymayacağım bir harcama; çünkü gidilen ülkelerin kültürünü anlamak için yemeklerinin kesinlikle denenmesi gerektiğine inanıyorum. Gitmeden önce araştırır, bütçemi yemeklere göre de hesaplarım.

Hangi yemekler aklınızda kaldı?

İtalya'nın hamur işleri, Tayland'ın deniz ürünleri, Tayvan'ın gece pazarları gibi herkesin aklında kalan yerler benim de listemde tabii. Bunun yanında İzlanda'da yediğim at eti, Norveç'te yediğim balina, İsveç'teki ren geyiği, Endonezya'daki bambu kebabı, Filipinler'deki ağaç kurdu ve Kore'de yediğim ipek böceği unutulmazlarım arasında.

Gittiğiniz yerlerde sizi en çok hangi gelenekler etkiledi?

Endonezya'nın Sulawesi Adası'nın minicik bir bölgesi var; Tana Toraja. Bu bölgede insanlar bir yakınlarını kaybettikten sonra, Rambu Solo denen cenaze töreni için gerekli parayı biriktirene kadar, ölen kişiyi kıyafetleri giydirilmiş olarak evde bekletiyorlar. Ona ölü değil de dinlenen bir insan gibi davranıyorlar. Kahvesi dolduruluyor, ısınsın diye ateş yakılıyor. Bir ya da iki yıllık bu süre sonunda para toplanıyor ve bir hafta sürecek törene geçiliyor.

Önce cenaze tabut şeklinde kaplanıyor. Üç günlük bu süreçten sonra cenaze ziyaret edilmeye başlanıyor. Ziyaretçiler hediyelerle geliyorlar. Ev sahibi aile, misafir aileleri teker teker karşılıyor. Ziyaretçilere yiyecek ve içecek ikram ediliyor. Sonraki günlerde bizon dövüşleri yapılıyor, kurbanlar kesiliyor.

Biriktirdikleri parayı halka verilen ikramlar, kurbanlıklar ve dövüşlere harcıyorlar. Son gün ise tabutu ağaçlar arasında, üzerinde bir çatı olan, yanları açık, büyük bir kitap rafına benzeyen bir platforma yerleştiriyorlar, diğer tabutların yanına.

Sayıdığım bütün aşamalarda mutlular; mutlu yaşadıkları hayatı aynı şekilde uğurlamak istiyorlar. Her yaz sonunda tabutun kaplamasını değiştiriyorlar. Ma'nene isminde bir gelenekleri de var. Törenden iki yıl sonra ölüyü tabuttan çıkarıyorlar ve giydirip köyde gezdiriyorlar, etrafı özlemişti diye. Sonra tekrar sarıp tabuta koyuyorlar ve iki üç yılda bir olayı tekrarlıyorlar. Tüm bu gelenekler hem ağzımı açık bırakan hem de kanımı donduran sahneler içeriyordu.

Sosyal medyayla etkileşiminiz nasıl?

Yaşadıklarımı sosyal medya sayesinde büyük bir kitleye ulaştırabiliyorum. Hem insanların içindeki gezme hevesini biraz daha destekliyorum hem de para kazanabiliyorum. Gezilerimin devamlılığını böyle sağlıyorum. Bunda sevmediğim bir yan var ki giderek büyüyor. Sosyal platformlardaki hesaplarım büyüdükçe oraya ayırmam gereken zaman artıyor ve bu zaman da maalesef gezilerimden alıyor. Bunun bir orta yolunu bulmaya çalışıyorum ki gezmeyi hobi olarak gören yanımlı kaybetmeyeyim.

Aileniz seyahatlerinize ne diyor?

İlk başlarda "Mühendis oldun, bir işe girip çalışsan artık!" baskısını ben de gördüm birçokumuz gibi. Gezdikçe ve bu işten para kazanabildiğimi onlara gösterdikçe sanırım hoşlarına gitmeye başladı. Bir ay önce Hindistan'ı ailemle gezdim. Babam aşık oldu

Hindistan'a. Annem biraz daha çekimserdi; ancak hepimiz için unutulmaz bir hatıraydı.

Kalacak yer bulamadığımız, kaynaklarınızın tükendiği oldu mu?

Kalacak yer bulamadığım hiç olmadı aslında. Tren garında ya da havaalanında uyusam da kalacak yer bulmuş saydım ve mutlu oldum. Yine de dışarıda yağmur varken çadır kurmak istemediğim için tuvalette uyumuşluğum, terk edilmiş evlere girip yatmışlığım ve çöpten yemek ayıklamışlığım vardır.

Unutamadığınız birkaç anıyı paylaşabilir misiniz?

İsviçre'de otostopla geziyordum. Bir adam, beni İspanya kralı ve Japon imparatorunun şoförlüğünü yaptığı makam aracına aldı. Onunla bir saat yolculuk yaptım ve asla unutamayacağım bir anı kazanmış oldum. Bu yolculuk sayesinde bizim basında birçok gazeteye ve habere çıktım. Hindistan'da trenden düşüp kırık-çıkık bir ayakla hastane hastane dolaşmak da unutulmazlarım arasına girer. Ayrıca Everest ana kampındayken arkamda Everest manzarasıyla bir türkü söyledim ve dünyada en yüksek irtifada türkü söylemiş insan oldum.

O zaman müzikle aranız iyi diyebilir miyiz?

Ben çoğu ülkeyi yalnız başıma gezdim. Bazen dağlarda, bazen ıssız bir yolda otostop çekerken, bazen çadırımın içinde, bazen de bir hostel terasında otururken, sadece beni dinleyen ve ben ne istersem onu söyleyen bir dosta ihtiyacım oluyordu. Bu dostluğu da yanımda taşıdığım curamda buldum. 14 yıldır bağlama çalıyorum ve müzik hayatımın bir parçası. Gezilerimde de müziği ayrı tutamadım hayatımdan. Son 5 yıldır birçok ülkeye giderken curamı yanımda taşıdım. Dünya turuma başladıktan sonra biraz daha güzelini aldım. İsmi Leyla koydum ve yola onunla devam ediyorum.

Seyahat tecrübelerinizi kitaba dönüştürecek misiniz?

Gezerken edindiğim tecrübeleri, keşfettiğim lezzetli yemekleri ve edindiğim ilginç deneyimleri insanlarla paylaşmayı seviyorum. Bu yüzden gezilerim esnasında bunları sosyal medyada yayınlıyorum. Henüz kitap yazabilecek kadar yeterli görmüyorum kendimi; fakat zamanın ne getireceği belli olmaz.

Türkiye'deki gezi rotalarınızı öğrenebilir miyiz?

Ben gezilerimi yemek merkezli yapan bir insan olduğum için Hatay ve Gaziantep beni her zaman çekmiştir. Kültürünü ve insanlarını çok sevdiğimden Mardin, Diyarbakır ve Van gibi kentlerin yeri ayrıdır. Aslında her türden etkinliği gerçekleştirebileceğimiz bir ülkede yaşıyoruz. Kamp kurmaya gittiğim Doğu Karadeniz'in, deniz tatillerine gittiğim Ege'nin, memleketimin de içinde olduğu Toros Dağları'nın hakkını yiyemem.

Yakın gelecekte planlarınız var mı?

Yakın gelecekte gezmek ve gezmeye devam edecek parayı kazanmak dışında bir planım yok. Çok param olsun, gezeyim ve bundan sürekli para kazanayım, ünlü olayım, bilineyim gibi dürtülerim asla olmadı. Şu an için yeni ülkelere yine heyecanla gidiyorum. Bir gün bu heyecanı kaybettiğimi fark edersem yeni planlara geçerim; ama en az 3-4 yıl daha yollardayım. Muhtemelen bundan sonraki gezilerimi motorla yapacağım.

Nerelere gitmeyi düşünüyorsunuz?

Hem az keşfedildiği hem de bize çok yakın olmadığı için Afrika ülkelerine inanılmaz bir merak duyuyorum. Oradaki kabileleri, yaşam tarzlarını, müzikleri, yemekleri, dansları, kısacası her şeyi merak ediyorum. Bunları anlatırken bile yüzümde bir gülümseme oluştu.

Koronavirüs böyle yayılmadan önce yaz başında Türkiye'ye dönmeyi düşünüyordum. Yıl sonunda motorumla çıkmayı planladığım 2,5 yıllık Afrika seyahati için sponsor bulma ve diğer hazırlıklarla ilgilenecektim. En az zararla bitmesini dilediğim bu süreç Afrika'yı da ağır şekilde etkilemezse belki planımı gerçekleştirebilirim.

Pınar Emirdağ
Fizik 1994

Fizik Bölümü'nün 1994 mezunlarından Dr. Pınar Emirdağ, bankacılık ve finans sektörünün küresel şirketlerinden JPMorgan Chase & Co.'da çalışıyor.

Pınar Emirdağ, merkezi New York'ta bulunan JPMorgan'ın Londra ofisinde görev yapıyor; şirketin yatırım bankacılığı operasyonunda dijital müşteri hizmetlerinin global yöneticiliğini üstleniyor. "Dünyanın değişik yerlerindeki ekiplerimle güncel teknolojileri kullanarak işimizi ilerletmeye gayret gösteriyoruz. Projelerimiz veri biliminden dijital platform kurmaya kadar değişebiliyor." diyen Emirdağ, kariyer geçmişine de değiniyor:

"Daha önce ABD'de ve İngiltere'de hem kurumsal ortamlarda hem de zaman zaman girişimci olarak çalıştım; küçük teknoloji şirketlerinden bankalara ve borsaya kadar birçok alanda görev aldım. Genelde teknoloji, piyasalar ve devininin olduğu yerlerde yeni işler ve ürünler geliştirdim. Kariyerimin ilk bölümünde elektronik sermaye ve para piyasaları kurdum; bu piyasalarda yenilikçi ürünlere odaklandım. Zamanla finansal hizmetler sektörünün bir değişimden geçtiğini düşündüğüm için dijital para ve varlıklar üzerine çalışmaya başladım. Yepyeni bir piyasa altyapısının ortaya çıktığını düşünüyorum. Şimdi yaptığım iş de bu değişim tezimin sonucu. Kariyer hedefim hep zevk aldığım konuların ve meraklarımın peşinde koşabilmek, öğrenmek, geliştirmek ve değer yaratmak oldu zaten."

Bilkent'ten sonra Brown Üniversitesi'nde mühendislik yüksek lisansı ve hesaplamalı fizik doktorasını tamamlayan Emirdağ, üniversitemiz hakkındaki düşüncelerini de aktarıyor: "Bilkent'te araştırma yöntemleriyle, bilimsel metotlarla tanıştım. Çok değerli fizikçiler tanıdım. Onlarla sohbetlerimden, sınıf arkadaşlarımdan, mühendislikten müziğe kadar başka bölümlerde okuyan dostlarımdan çok şey öğrendim. Bu çeşitlilik, bence üniversite eğitiminin en önemli özelliği."

Boş zamanlarını 5 yaşındaki oğluna ayırmayı tercih eden Emirdağ, teknolojinin sosyal ve profesyonel dünyayla etkileşimine yönelik yayınları takip etmeyi de seviyor. Imperial College London'da Bilgisayar Bölümü'nün endüstri iletişim kurulunun üyeliğinin yanı sıra bir blokzincir dergisinin editörlüğünü de sürdürüyor.

Salih Karagöz
Bilgisayar Mühendisliği
2005

Kariyerini Twitter'da sürdüren Salih Karagöz, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden 2005'te mezun olmuş.

Salih Karagöz, Twitter'ın Seattle ofisinde kıdemli yazılım mühendisi. Şirketin dünya çapındaki fotoğraf ve video arşivini tutan Blobstore ekibinde, kullanıcıların bilgi gizliliği, kullanıcılara ait dosyaların sistemler arasında güvenli bir şekilde transfer edilmesi ve sistemin genel performansından sorumlu olarak görev yapıyor.

“Anlık 100 milyonlarca aktif kullanıcısı olan Twitter platformunun en kritik trafiği resim ve video yüküdür. Twitter'ın devamlı çalışabilmesi için bizim alanımızla ilgili herhangi bir sorunu, günün 24 saati fark etmeksizin, dakikalar içinde çözmekle yükümlüyüz.” diyen Karagöz, yeni mühendislerin işe alım mülakatlarında da görev alıyor. Karagöz, Twitter öncesinde Amazon ve Microsoft'ta çalışmış. Amazon'da veri depolama hizmetlerini yöneten, Microsoft'ta ise Windows ile çalışan telefon ve dizüstü bilgisayarların bulut teknolojisiyle bütünleştirilmesini sağlayan takımlarda görev almış. Bilkent Üniversitesi'nde bir bilgisayar mühendisinin dünyadaki herhangi bir şirkette ihtiyaç duyabileceği her şeyin öğretildiğini düşünen Karagöz, genç öğrencilere şu önerileri aktarıyor: “Keşke okurken daha fazla zaman ayırsaymışım dediğim bir konu var. Derslerin yanı sıra kulüplerle ve sosyal projelerle mutlaka uğraşın. Toplumsal ve bireysel ilişkiler, teknik bilgilerin yanında, size her zaman ve her yerde lazım olacak.”

Dağcılık, rüzgâr sörfü ve kürek sörfü sporlarına ilgi duyan Karagöz, kitap okumayı ve kitapçıları gezmeyi seviyor.

Felsefe Bölümü'nü 2007'de bitiren Burkay T. Öztürk, akademik kariyerine ABD'de devam ediyor.

Dr. Burkay T. Öztürk, Texas State Üniversitesi'nde öğretim görevlisi. Bilim felsefesi doktorasını Chicago'daki Illinois Üniversitesi'nde tamamlamış. Araştırmalarına bilim felsefesi, uygulamalı ahlak felsefesi ve cinsiyet felsefesi çerçevesinde devam ediyor. Eleştirel düşünce, mantık, bilim, hukuk, teknoloji ve ahlak felsefeleri ile felsefe tarihi üzerine dersler veriyor. Bulaşıcı hastalıklarla beslenme ahlakı arasındaki ilişki, şüphecilik, iş ve öğretim ahlakı konulu makaleler üzerinde çalışan Dr. Öztürk'ün Journal of Applied Ethics, Southwest Philosophy Review ve Florida Philosophical Review gibi bilimsel dergilerdeki yayınları yanında uluslararası bir ders kitabına girmiş cinsiyet felsefesi çalışması da var.

Bilkent'in sadece Türkiye'nin değil, dünyanın önde gelen öğretim kurumlarından birisi olduğunu söyleyen Dr. Öztürk, sözlerine şöyle devam ediyor: “Bilkent Üniversitesi beni geleceğe çok iyi hazırladı. Doktora yapmak için ABD'ye geldiğimde ne felsefe bilgisi ne de İngilizce açısından zorluk çektim. Bilkent'teyken toplumsal duyarlılık projelerine ve Felsefe Kulübü'nün toplantılarına katıldım; iletişim, organizasyon ve empati becerileri edindim. Felsefe gibi soyut alanlara ilgisi olan gençlerin toplumdan kopmaması gerektiğini düşünüyorum. Mesela ben öğrenciyken bir avukatlık bürosunda da çalışmış, deyim yerindeyse getir-götür işleriyle uğraşmış ve insanlar ile hayat hakkında kitaplarda bulamayacağım şeyler öğrenmişim.”

Amerikan Felsefe Derneği ve Birleşik Devletler Türk Profesyonelleri Derneği üyesi olan Dr. Öztürk, oğlu, kızı ve eşiyle doğa yürüyüşlerine çıkmaktan hoşlanıyor; ayrıca hobi olarak motosiklet bakımıyla ilgileniyor.

Burkay T. Öztürk
Felsefe 2007